

STAVITELÉ

františek štorm

FRANTIŠEK ŠTORM: STAVITELÉ

Vydání této knihy podpořilo Ministerstvo kultury České republiky

Copyright © František Štorm, 2020

ISBN 978-80-7511-554-6

ISBN 978-80-7511-555-3 (pdf)

Poznámka autora: podobnost s živými lidmi je čistě náhodná!
Všechna jména osob byla změněna s výjimkou těch, které to baví.

STAVITELÉ

POCTA ŘEMESLNÍKŮM

KTEŘÍ NEJSOU, ANEB

SPIRITOS CREATIVOS,

ILUSTROVANÝ

STAVEBNÍ DENÍK.

NAPSAL & NAKRESLIL

FRANTIŠEK ŠTORM

Léto 2017: Jednou se v jedné jihočeské vesnici objevil opravdický peruánský šaman, nikdo neví jak, jisté je, že se mu tu zalíbilo, neboť v Evropě začal vydělávat docela pěkné peníze rituály s medicínou, po které se zvrací a vidí se všelijaké přeludy. Oblíbil si louku před naším domem mezi třemi rybníky, o které prohlásil, že na ní žijí „spiritos creativos“, teda aspoň tak jsem to vytušil, neuměl jsem španělsky ani slovo. V jeho upřímném výroku nebylo asi nic lichotivého, je to skoro, jako když vědma prohlásí o vašem domě, že v něm straší. Nejsem citlivý na paranormální jevy, ale umím říct, že někde je mi dobře a jinde ne, zaujalo mě, že ten drobný chlapík ze vzdáleného divošského kmene vyjádřil přesně to, co už dávno cítím na tomto kousku země.

Oheň praská a objevují se první hvězdy. Pod větvemi jabloní visí na šňůře několik moskytiér iluminovaných svíčkami a další svíčky osvětlují cestu v zahradě – to si účastníci rituálu připravují cestu ke kadibudce, aby se později nepřerazili či něco horšího. Bludičkové lampiony tančí za sloupcem horkého dýmu s gejzíry jisker, šaman rozkuřuje smrdutou dýmku s přírodním peruánským tabákem mapačo a obřad může začít. Ležím ve spacáku u ohně a pozoruji noční oblohu, na které se tu a tam mihne létavice nezanechávajíc jinou asociaci, než „který to zas uličník z kosmu háže kamení do naší atmosféry“. Táhne mě to k Zemi, gravitace však najednou nepřekáží vzletu ducha. Před očima si kreslím phenakistoskopické obrazy, v uších mi zní oddechování ohně a občasné šplouchnutí nějakého tvora na hladině blízkého rybníka. Odcházím ztěžka do hamaky, abych si vychutnal malátnost nerovnovážného stavu a podíval se na dno poctivě držené diety, neboť 14 dní před i po ceremonii nesmíte maso, kafe, tuky, sex a ani kapku alkoholu.

K mému překvapení ráno šaman do sebe s úsměvem kopne domácí lahvací a já hledám, jak se španělsky řekne chmel – a sice lúpulo. Dávám mu na cestu celý pytlík, to doma nemají, a vykládám několik zásad domácího vaření piva. Ještě po několika měsících si občas píšeme přes počítač, ale už jsme každý jinde. Medicína obsahující silné přírodní halucinogeny člověka vrhne na výstavu paralelních vesmírů, slabší jedinci si spletou přelud s realitou, podlehnou nějaké pološílené vizi, mně zůstala v uších letmá poznámka o tom, že tady, na této louce za chalupou žijí tvůrčí duchové.

Nuže, je třeba postavit ateliér. Nenarušit ducha místa, ale naopak jej znásobit. Výstřední pohádka se brzy změnila ve skicu, studii a dále v prováděcí projektovou dokumentaci, přičemž jsme se s architektky Filipem a Honzou shodli, že nás baví experimentovat, byť to nebude vždy snadné. „Tyvole, tohle nám neschválí,“ zaznělo jednou od stolu, pak někdo našel způsob, jak to pěkně zamaskovat a nechat zarůst. Kosmické technologie zakryté starými prkny a zvlněnou omítkou plynule navazují na selské baroko druhé poloviny devatenáctého století!

Úterý 14. 8. 2018. Konečně mám razítko se stavebním povolením. Ten kýžený papír, na který se normálně čeká i půl roku, jsem získal za několik týdnů díky sérii šťastných okolností: Paní z CHKO ten náš domek zná už z dřívějšíka a prý ho dává „za příklad“ všem stavebníkům, jak je to citlivě opraveno (rekonstrukci tehdy projektoval Móric), líbí se jí, že nový projekt bude dobře zamaskován za vnější zdí, takže dokonce řekla, že když to nebude vidět, tak si tam můžu postavit klidně „architekturu jednadvacátého století“, což jsem hned tlumočil architektům a oni se toho, snad až příliš odvážně, ujali. Jsem jim vděčný za trpělivost, kterou se mnou měli – několikrát jsem měnil rozhodnutí, kde co bude (říká se tomu půdorysná dispozice) –, a za netradiční spojení staré architektury s novou. Několikrát jsem na stavební úřad přinášel různé dokumenty, které jsem neomylně, či mimoděk naschvál, zapomněl: tu lejtstro od hasičů, vodařů, od jakéhosi Cetinu, a pokaždé jsem se zdvořile optal, kdy už bude razítko. Jemně jsem opruzoval jako malé dítě škemrající o dort, takže aby mě už měli z krku, jednoho slunného odpoledne tam to razítko bylo a já si to vesele kličkoval zpátky na chalupu na skútru v tričku v náporech horkého léta.

Vybouchli mi řemeslníci. To tu říkají lidi, co marně čekají hodiny, dny i celé týdny na řemeslníky, se kterými měli napevno něco domluveného, a oni nepřišli. Zkouším si představit, jak by to mohlo vypadat ve skutečnosti. Mezi roztrhanými kusy mozolnatých těl létá všelijaký vercajk, třeba lžice, fanky, kalfasy, vodováhy, vingle, kramle a střepiny míchaček. Tratoliště okolo krvavého kráteru čpí obsahem střev, tedy hlavně rumem a obědem z bufetu. Mozky proletářů rozmázlé na dlažbě u popelnic olizuje toulavý pes, roj masařek mlsně poletuje a klubka červů hodují na zamřelých cárech socek.

Kterej ďas mi nasadil do hlavy tento explozivní lament! Oni přece nevybouchli, oni jen zapomněli, měli oslavu, museli vařit pro myslivce, když bylo to povinné norování, nebo je „šéf“ zavolal na jinou stavbu, kde „vybouchlo“ něco jiného, museli na motorkách na Balkán nebo štelovat klapky svých ultralightů, poněvadž bylo pěkně, takže namísto práce mazali do klubu poplácávat se po ramenou s kdejakým mafiánem.

Probouzím se děsem, že jsem na chvíli zahořkl tak, že jsem těm bodrým chasníkům začal lát za jejich bezelstnou věrolomnost. Ještě chvíli a byl bych snad schopen vraždit. Někteří moji kamarádi nad nespolehlivostí řemeslníků šlípí, básní a nevraží, šírají se negativní energií, já jsem se rozhodl tuhle sílu soustředit do hrotu tužky a ten děs co možná nejvěrněji vykreslit jakožto jiný pohled na stavbu a budování.

Žádný zenový klášter vysoko v horách nenaučí tolik trpělivosti a tolerance k bližnímu jako stavba. Jsem zcela vyrovnán, dýchám klidně a učím se nové profesi. Docent i negramotná lopata jedno jsou, lhostejno, kolik škol mají ukončeno, na stavbě jsou si všichni rovni stejně jako na věčnosti. Padla, hotovo, jdeme kolaudovat, ale vztah obyvatele se stavitelem nekončí, i když se už nikdy neuvidí. Dům ukládá vibrace desítek šikovných rukou do paměti. Poslouchám tajemný šramot ve zdech za zimních nocí, záhadné praskání v krovu i vítr v okénku lidově-barokového štítu. Nebourám nic, co ještě hovoří.

Pondělí 10. 9. Pan tesař Bohumír se svými dvěma pomocníky Dominikem a Václavem připravili starou pergolu na přesun, na louce pod dubem navrtali s velkou přesností šest zemních vrutů, co se zavrtávají přes důmyslný převod obyčejnou akurvtáčkou a udrží jakoukoli dřevostavbu. Už je tu i jeřáb z Budějovic se šikovným jeřábníkem.

Zastřešení dvora jsem kdysi stavěl kvůli tomu, abych se dostal suchou nohou z jednoho stavení do druhého, a v létě pergola sloužila jako atás. Je to celkem pěkná konstrukce s modřínovými ručně štípanými šindely, takže ji chci zachovat, i když jeřáb bude stát asi majlant... Zajištěnou konstrukci přemístili na nové stanoviště velmi přesnými pohyby ramene a lanového zavěšení. Takový kousek stavařské akrobacie chalupa ještě nezažila. Zvykám si na novou polohu v zahradě, je odtud výhled na dva rybníky a těším se, až dřevostavba trochu zaroste.

Odpoledne mi volá pan starosta Martin, že má pro mě kuře od farmářů z Nakolic, moc pěkný kousek, tož jedu tam, a hned mu jakožto úřední osobě hlásím, co jsem spáchal s pergolou v jeho rajonu, a on odpověděl: „Je to v pořádku, ale o ničem nevím.“ Po odjezdu řemeslníků jsem natřel nohy pergoly tungovým olejem, aby dlouho vydržela.

Dvůr si oddechl. Bez pergoly je tu více hvězd i více slunce.

Středa 26. 9. Frustrace že by se dala krájet. Nepřijeli ani pan bagrista Míša, ani Edgar s Bárrou, přestože jsem ráno jel speciálně kvůli nim do Třeboně pro tři pstruhy a zeleninu. Odpoledne se pan bagrista na chvíli ukázal a řekl, že někde dokončuje rybník a že přijde až ten přespříští tejdén a že mám mezitím sehnat zedníky. Ty sháním už měsíc a nic. Vybouchli.